

Zo kan de Tweede Kamer de macht terugbrengen bij burger en parlement

Posted on 26 juni 2021 by Eduard Bomhoff

148 Kamerleden hebben twee maanden de tijd terwijl Rutte en Kaag vergaderen onder toezicht van middenveld-koningin Mariëtte Hamer.

Een vreemd arrangement, omdat na de verkiezingen alle partijen om het hardst riepen dat het fout was om grote beslissingen over milieu, pensioenen en flexwerkers over te laten aan lobbies van belanghebbenden.

Waarom dan een herbenoeming van Hamer? De verdenking rijst dat in het centrum van de macht premier Rutte toch het meest comfortabel is met het huidige systeem. Zoals Machiavelli schreef: 'Iemand die met zijn eigen aanpak succesvol is geweest, vindt het moeilijk om die op te geven.'

Vier voorstellen

Daarom moeten de 148 hard aan het werk. Vier punten op de agenda, twee van www.meerdemocratie.nl en twee uit de scherpe analyse van Pieter Omtzigt van wat er verder mis is in Nederland.

Als de Kamer deze vier voorstellen bij wet vastlegt, weten we dat de parlementariërs oprecht de macht terug willen brengen bij de burgers, de belastingbetalers, het parlement en gekozen burgemeesters.

Schaf subsidies aan lobbygroepen af

1. (Omtzigt) Een motie om de regering te vragen alle subsidies aan lobbygroepen uit de begroting voor 2022 te verwijderen. Wij moeten als belastingbetalers steun bieden aan culturele instellingen – musea, het Nationaal Ballet, de Landschapsstichtingen – maar niet aan lobbyclubs, met name op milieugebied en bij VWS. Milieu-organisaties gebruiken belastinggeld niet alleen voor het milieu maar ook om zich te bemoeien met het beleid. Bij VWS is het omgekeerde het geval en dat is ook fout. Met meer dan 80 procent geld van VWS heeft bij voorbeeld de patiëntenorganisatie genoeg subsidie voor een bureau van 60 medewerkers dat op controversiële onderwerpen zoals digitale zorg veel te snel 'his master's voice' speelt om VWS te helpen.

Een constitutioneel hof dat achterhouden van informatie bestraft

2. (Omtzigt) Een constitutioneel hof dat ingrijpt wanneer de regering de wet overtreedt door het achterhouden van informatie. Artikel 68 van de Grondwet is duidelijk over de informatieplicht aan de Kamer. Ministers schofferen de Kamer en plegen misdrijven die voor u en mij 'meineed' heten en waar gevangenisstraf op staat. Met een constitutioneel hof kunnen hoge ambtenaren en politici niet meer jarenlang wegkomen met de leugens die zo veel verdriet hebben veroorzaakt als bij de toeslagen-affaire.

Laat politieke partijleden eerlijk concurreren met niet-leden

3. Een orgaan zoals de Civil Service Commission in Engeland dat bij alle vacatures voor burgemeester, topambtenaar, lid van een staatscommissie, hoofd van een

universiteit, voorzitter van een gesubsidieerde instelling, erop toeziet dat ex-politici en andere leden van politieke partijen eerlijk moeten concurreren met geschikte kandidaten uit de 98 procent van de Nederlanders die geen lid zijn van een politieke partij.

Dat had ons Ed Nijpels bespaard

Hadden wij een Civil Service Commission gehad, dan was de oppervlakkige en ondeskundige Ed Nijpels nooit voorzitter geworden van het Klimaatberaad. Zijn rapport werd op de laatste dag voor de zomervakantie van 2019 door het parlement gejaagd en heeft intussen al voor miljarden schade aangericht. 'Elke sector stelt zijn eigen doelen en neemt zelf maatregelen', stelt het Klimaatakkoord, maar er is, meen ik, nog geen sector 'belastingbetalers', geen sector 'woningbezitters' en geen sector 'tegenstanders van 40-meter hoge vogeldoders, ook bekend als landschap ontsierende windmolens'.

En de ondeskundige Frank de Grave

Met een Civil Service Commission was Nijpels' partijgenoot Frank de Grave nooit de eerste voorzitter geworden van de Nederlandse Zorgautoriteit die de tarieven reguleert in de ziekenhuizen. De oud-minister van Defensie had een baan-met-dienstauto nodig en kreeg toen de NZA. Een gezellige vent, zoals dat heet onder ons mannen, maar zonder kennis van de materie. Resultaat: de ziekenhuizen moesten snel ruimte maken op hun begroting voor consultants die druk gingen 'upcoden': een vorm van valsheid in geschrifte waarbij de consultant het label van een behandeling vervangt door het label van een duurdere behandeling en wel op zo'n manier dat de NZA het niet zal opmerken, maar het ziekenhuis wel meer geld krijgt van de verzekeraar.

In Australië met een beproefd beter systeem krijgen ziekenhuizen boetes van de Australische NZA wanneer te veel patiënten weer met een in het ziekenhuis opgelopen infectie terug moeten komen; Nederland liep jaren achter met zulke verstandige prikkels in het systeem – de gezellige De Grave wist van toeten noch blazen.

Voer gekozen burgemeester in

4. De gekozen burgemeester. De nodige aanpassing in de Grondwet is in 2018 gepasseerd. Zo'n burgemeester wil natuurlijk graag herkozen worden en zal dus – zoals bijna overal elders in Europa – goed luisteren naar wat belangrijk is voor de burgers. De gekozen burgemeester zal eerder de Vereniging van Nederlandse Gemeenten terug fluiten wanneer die weer eens te gezagsgetrouw is aan de ministeries in Den Haag. Vooral toen Annemarie Jorritsma tegelijk burgemeester was van Almere en voorzitter van de VNG werd alles vriendjespolitiek. Volgens dit artikel verdoezelde zij het kritische standpunt van haar eigen gemeente Almere over de nationale politie, om de VNG op dat controversiële dossier maar dicht genoeg bij haar politieke vrienden in Den Haag te houden.

Als VWS bezuinigde op delen van de zorg door die af te stoten naar de gemeenten, danste Jorritsma haar rituele dans – eerst bezwaar maken namens de gemeenten en dan later, na een slappe en onvoldoende correctie door het ministerie, alsnog akkoord gaan. Minder macht voor de VNG en meer directe signalen van gekozen burgemeesters hadden grote ellende in de zorg aan jongeren, gehandicapten en bejaarden kunnen voorkomen.

Werk aan de winkel, dus, voor de 148 om te laten zien dat hun hart vurig klopt voor de democratie.